

Załącznik do
Uchwały nr *271.06.12021*
Senatu SGSP
z dnia *20 czerwca 2021 r.*

**SZKOŁA GŁÓWNA SŁUŻBY POŻARNICZEJ
WARSZAWA, UL. SŁOWACKIEGO 52/54**

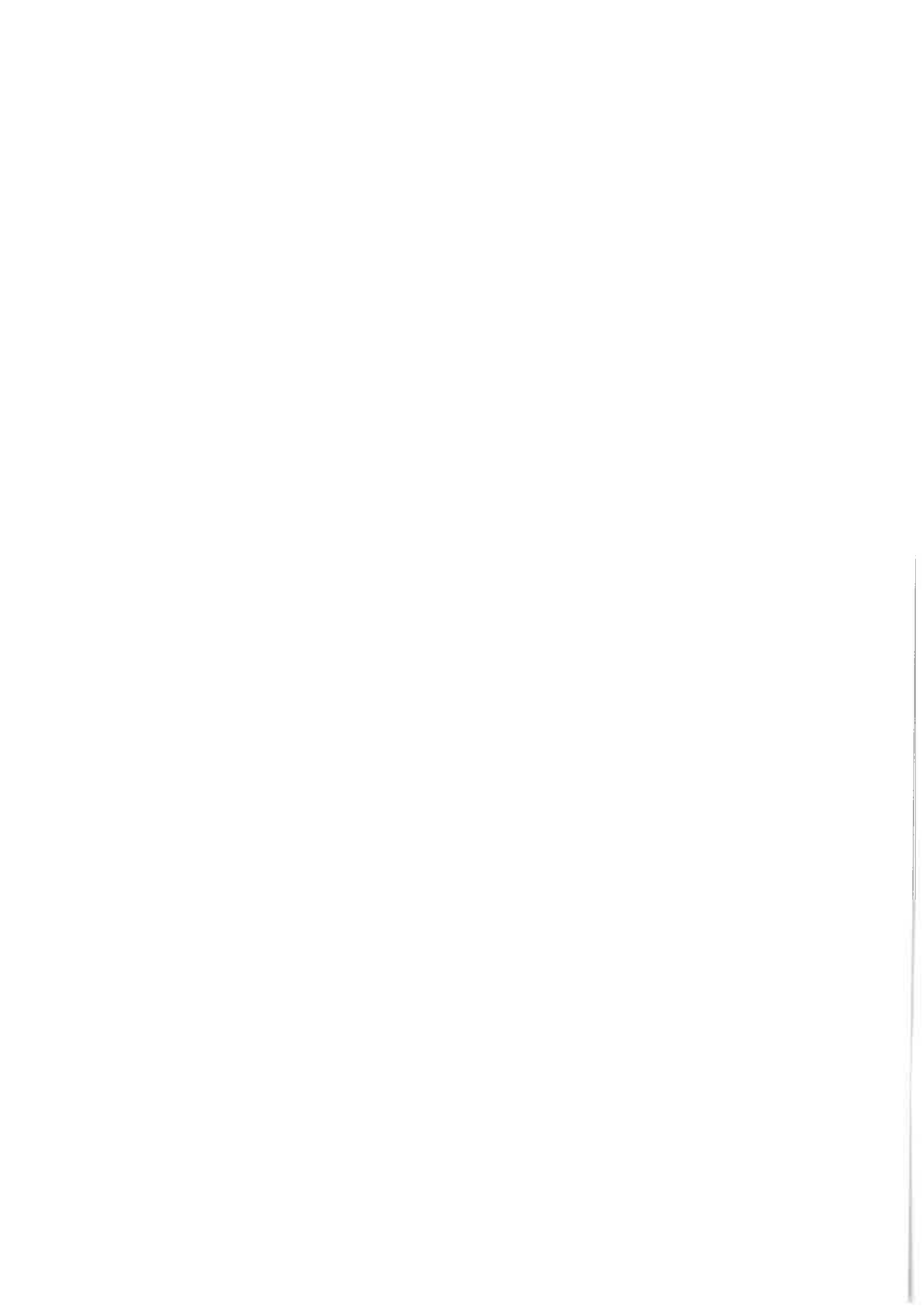
PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

**Przygotowujących do zajmowania stanowisk oficerskich
w Państwowej Straży Pożarnej (SPO)**

Liczba semestrów: 2
Liczba punktów ECTS: 50

Akceptuję
KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
z up.

radbryg. dr inż. Adam KONIECZNY
Zastępca Komendanta Głównego

WARSZAWA 2021

Koncepcja kształcenia

I. CEL STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Celem studiów podyplomowych „Studiów podyplomowych przygotowujących do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej” (SPO), zwanych dalej „studiami”, jest przygotowanie strażaków (funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej) do zajmowania stanowisk oficerskich oraz przygotowanie kadry oficerskiej do wykonywania czynności organizacyjno-administracyjnych związanych ze specyfiką służby i pracy w Państwowej Straży Pożarnej.

Celami dodatkowymi są:

1. Odnowienie, usystematyzowanie i uaktualnienie wiadomości z zakresu prawa pracy i prawa administracyjnego, systemu prawnego ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa państwa oraz funkcjonowania systemu finansów, kadrowego, informacji niejawnych, ratownictwa i logistyki w PSP, a także wiadomości z dziedziny psychologii, socjologii i etyki oraz prewencji społecznej.
2. Możliwość spełnienia wymogów kwalifikacyjnych dla strażaków PSP, stawianych przy awansowaniu na niektóre stanowiska służbowe.

II. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW

1. Organizacja studiów

- a) studia organizuje i prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej (SGSP) w formie niestacjonarnej,
- b) studia trwają dwa semestry,
- c) rozkład zajęć, formę i częstotliwość zjazdów ustala organizator studiów,
- d) realizacja programu studiów umożliwi osiągnięcie przez uczestników tych studiów efektów uczenia się uwzględniających efekty uczenia się określone w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) na poziomie 6 kwalifikacji.

2. Adresaci studiów podyplomowych

Adresatami studiów są funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, zajmujący stanowiska administracyjno-biurowe w PSP oraz strażacy PSP zajmujący stanowiska podoficerskie i aspiranckie nie związane z kierowaniem działaniami ratowniczymi, o których mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, którzy spełniają następujące wymagania:

- a) posiadają mianowanie na stałe,
- b) otrzymali skierowanie od przełożonego,
- c) posiadają kwalifikacje wymagane do zajmowania co najmniej stanowisk podoficerskich w PSP,
- d) posiadają wykształcenie wyższe.

3. Dokumenty które powinien dostarczyć kandydat skierowany na studia:

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia zobowiązani są złożyć komplet następujących dokumentów:

- a) formularz zgłoszeniowy (podanie i kwestionariusz osobowy) ze zdjęciem,
- b) odpis lub potwierdzoną za zgodność z oryginałem kserokopię dyplomu potwierdzającego ukończenie studiów wyższych,
świadectwa potwierdzającego posiadanie kwalifikacji wymaganych co najmniej do wykonywania zawodu strażak,
- c) oświadczenie kandydata w sprawie płatności.

III. WSKAZÓWKI METODYCZNE

1. W ramach zajęć dydaktycznych można uaktualniać treści tematyczne i zagadnienia w wymiarze nie większym niż 15% w stosunku do treści programowych przedstawionych w programie.
2. Realizacja programu kształcenia musi uwzględniać cele i efekty uczenia się, zakres nauczania oraz szczegółowe zadania dydaktyczne.
3. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń.
4. Uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych jest obowiązkowe. Dopuszcza się nieobecności na zajęciach w wymiarze nie większym niż 15% liczby godzin przewidzianych w programie studiów. Nieobecności na zajęciach należy usprawiedliwić.
5. W celu ustalenia stopnia osiągnięcia przez uczestnika studiów poszczególnych efektów uczenia się prowadzący zajęcia dokonuje weryfikacji tych osiągnięć. Weryfikacja osiągnięć uczestnika studiów ma miejsce z zastosowaniem skali ocen szczegółowych.
6. W przypadku niezaliczenia danego przedmiotu przewidzianego w planie studiów uczestnikowi przysługuje prawo do ubiegania się o dodatkowy termin zaliczenia, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów podyplomowych (Regulaminie), obowiązującym w SGSP.

IV. EGZAMIN KOŃCOWY

1. Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie egzaminu końcowego zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie.
2. Warunkiem przystąpienia do egzaminu końcowego jest uzyskanie w ramach weryfikacji osiągnięć pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów.
3. W przypadku uzyskania z egzaminu końcowego oceny negatywnej, uczestnikowi studiów przysługuje prawo do przystąpienia do poprawkowego egzaminu końcowego, na zasadach określonych w Regulaminie.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W sprawach nieuregulowanych powyżej w niniejszym programie studiów zastosowanie mają obowiązujące przepisy Regulamin studiów podyplomowych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie.

Efekty uczenia się

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE	
SPO6_W01	zagadnienia w zakresie prawa krajowego i międzynarodowego z zakresu ochrony ludności, zarządzania i reagowania kryzysowego, działań ratowniczych, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, współpracy z administracją publiczną oraz międzynarodowej współpracy ratowniczej
SPO6_W02	zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej w Polsce, zagadnienia z zakresu zasad funkcjonowania PSP oraz krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i innych systemów ratowniczych
SPO6_W03	źródła prawnej ochrony pracy – ustawy, rozporządzenia oraz posiada wiedzę na temat zakresu stosowania Kodeksu Postępowania Administracyjnego, podstaw procesu legislacji i zawierania umów cywilno-prawnych, ochrony własności intelektualnej
SPO6_W04	organizację i funkcjonowanie ratownictwa w Polsce i na świecie, zagadnienia z zakresu przepisów oraz zasad i procedur obowiązujących w ochronie przeciwpożarowej
SPO6_W05	podstawowe zasady prowadzenia gospodarki transportowej, mundurowej, żywieniowej, nieruchomościami oraz zasady funkcjonowania systemu logistycznego z uwzględnieniem zabezpieczenia i wsparcia logistycznego dla krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego
SPO6_W06	zagadnienia prawne i organizacyjne służb ratowniczych działających w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do reagowania na współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa
SPO6_W07	zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych oraz zasady bezpiecznego przetwarzania IN w systemach i sieciach teleinformatycznych
SPO6_W08	podstawowe aspekty związane z zarządzaniem kryzysowym - na poziomie gminy, powiatu, województwa, kraju - struktura i funkcja, zarządzanie kryzysowe w katastrofach i klęskach żywiołowych, etapy zarządzania kryzysowego, lokalne, regionalne i krajowe organy zarządzania kryzysowego i ich uprawnienia
SPO6_W09	podstawy finansowo - księgowo jednostki, zagadnienia z obszaru finansów publicznych, kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych, podstawowe zasady gospodarowania środkami publicznymi oraz zamówień publicznych
SPO6_W10	zarządzanie środkami unijnymi w jednostkach PSP zagadnienia z zakresu przepisów, oraz zasad i procedur obowiązujących w ochronie przeciwpożarowej, w tym dotyczących źródeł finansowania projektów europejskich (wybranych programów operacyjnych - krajowych i regionalnych)
SPO6_W11	zagadnienia związane z radzeniem ze stresem, umiejętność zarządzania czasem i pracy w zespole oraz posiada wiedzę na temat współpracy z mediami i kształtowania wizerunku PSP
SPO6_W12	zagadnienia z zakresu podstaw prawnych prewencji społecznej, definicję i znaczenia prewencji społecznej ze wskazaniem znaczenia bezpieczeństwa pożarowego oraz powszechnego, znaczenia obowiązujących akcji edukacyjnych prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI	
SPO6_U01	kontrolować przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym kontrolować warunki pracy i standardy bezpieczeństwa
SPO6_U02	planować logistycznie z wykorzystaniem podstawowych zasad ekonomii
SPO6_U03	skutecznie ograniczyć (minimalizować) skutki występujących zagrożeń
SPO6_U04	zorganizować działania w sposób bezpieczny

SPO6_U05	w sposób skuteczny komunikować się ze swoimi podwładnymi
SPO6_U06	podczas prowadzenia działań zidentyfikować i ocenić dynamiczne zagrożenia i potencjalne ryzyko
SPO6_U07	podczas działań podjąć i wyegzekwować decyzje
SPO6_U08	pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem; jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu
SPO6_U09	aktywnie uczestniczyć w pracy grupowej i kierować podwładnymi pracownikami
SPO6_U10	zrozumieć i zinterpretować przepisy
SPO6_U11	podejmować decyzje z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, prawnych, administracyjnych i logistycznych, w warunkach zagrożenia, niebezpiecznych zdarzeń i stresu
SPO6_U12	rozpoznawać źródła zagrożeń bezpieczeństwa oraz środków i sposobów kształtujących poziom bezpieczeństwa
SPO6_U13	brać świadomą odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole
SPO6_U14	wyjaśnić skąd wynika potrzeba prowadzenia działań o charakterze prewencyjnym wśród różnych grup społeczeństwa, wymienić zagrożenia na podstawie aktualnych analiz zagrożeń w celu określenia obszarów najbardziej narażonych na straty w ludziach i mieniu oraz skierowania w te miejsca dedykowanych działań prewencyjnych, wskazać sposoby zapobiegania występującym zagrożeniom poprzez dostosowanie odpowiednich środków zabezpieczających
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO	
SPO6_K01	opisu i interpretacji wyników prac własnych
SPO6_K02	formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej
SPO6_K03	postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej
SPO6_K04	odpowiedzialności za podejmowane decyzje
SPO6_K05	współpracy w zespole
SPO6_K06	określania priorytetów związanych z realizacją zadań służbowych
SPO6_K07	prowadzenia prelekcji podczas akcji edukacyjnych prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną

Plan studiów

Lp.	Przedmiot	Punkty ECTS	Razem godz.	W	C
1	2	3	4	5	6
1	Organizacja ochrony przeciwpożarowej	6	22	16	6
2	System kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w PSP	1	4	4	
3	Ceremoniał pożarniczy oraz regulamin musztry i służby	3	12	4	8
4	Podstawy prawa	4	16	16	
5	Podstawy procesu legislacji i zawierania umów cywilno-prawnych	4	16	8	8
6	Organizacja i funkcjonowanie ratownictwa	3	12	12	
7	Współpraca międzynarodowa PSP w dziedzinie ratownictwa	3	10	10	
8	Logistyka w ochronie przeciwpożarowej	4	16	10	6
9	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	3	12	12	
10	Zarządzanie kryzysowe	3	10	10	
11	Podstawy finansowo - księgowo jednostki organizacyjnej	4	14	14	
12	Zamówienia publiczne	4	16	8	8
13	Zarządzanie środkami unijnymi w jednostkach PSP	2	6	6	
14	Komunikacja interpersonalna i organizacja pracy w zespole	2	8	8	
15	Etyka zawodowa funkcjonariuszy PSP	1	4	4	
16	Współpraca z mediami oraz kształtowanie wizerunku PSP	2	8	4	4
17	Prewencja społeczna w działaniach Państwowej Straży Pożarnej	1	4	2	2
Razem		50	190	148	42

W - wykłady, C - ćwiczenia

Treści programowe

1. Organizacja ochrony przeciwpożarowej

Wykład

Pojęcia podstawowe związane z ochroną przeciwpożarową: działania ratownicze, krajowy system ratowniczo-gaśniczy itp. Podstawy prawne i geneza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Podstawowe założenia krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Struktura organizacyjna krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Zakres działania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego: walka z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, ratownictwo techniczne, chemiczne, ekologiczne i medyczne., Organizacja stanowisk kierowania oraz dysponowanie sił i środków systemu do działań ratowniczych. Kierowanie działaniem ratowniczym. Prowadzenie dokumentacji zdarzeń oraz funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Organizacja oddziałów operacyjnych (funkcjonowanie oddziałów i pododdziałów COO i WOO oraz grup specjalistycznych). Podstawowe elementy składowe powiatowych i wojewódzkich planów ratowniczych. Sporządzanie i obieg dokumentacji zdarzeń. Tworzenie i kompetencje jednostek ochrony przeciwpożarowej: działania ratownicze jednostek ochrony przeciwpożarowej, zagadnienia związane z funkcjonowaniem SWD PSP, ochotnicza straż pożarna (zadania, struktura, sposoby działania) i inne.

Ćwiczenia

Omówienie głównych funkcji systemu SWD PSP, katalog jednostek systemu SWD (poruszanie się po drzewie jednostek, sposoby wyświetlania jednostek, dodawanie nowych jednostek, edycja podstawowych danych jednostki), siły i środki, rejestr wyjazdów, podstawowe funkcje modułu EWID-ST, ogólne informacje na temat zestawień i raportów systemu SWD.

2. System kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w PSP

Wykład

Kształcenie w zawodzie strażaka, technika pożarnictwa oraz inżyniera pożarnictwa, doskonalenie zawodowe w Państwowej Straży Pożarnej. Możliwości awansu na wyższe stanowiska służbowe związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Zasady konstruowania i zatwierdzania programów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego.

3. Ceremoniał pożarniczy oraz regulamin musztry i służby

Wykład

Podstawowe pojęcia z musztry: musztra pojedynczego strażaka, musztra oddziałów i pododdziałów, oddawanie honorów, rodzaje ugrupowań i szyków pododdziałów, defilada pododdziałów, oddawanie honorów. Porządek dnia w PSP. Zasady BHP podczas pełnienia służby. Umundurowanie strażaka. Zasady zależności służbowej. Zasady zachowania się funkcjonariuszy. Droga służbowa. Dokumentacja służbowa: raport służbowy, meldunki, składanie meldunków i inne. Służbowe przedstawianie się. Korpusy i stopnie PSP. Zagadnienia dotyczące charakteru prawnego stosunku służbowego strażaka. Zasady służby w PSP. Prawa i obowiązki strażaka. Gwarancje socjalne w służbie. Uposażenia i inne świadczenia pieniężne strażaków. Mianowanie i powołanie na stanowisko. Odpowiedzialność dyscyplinarna strażaka. Formy przyznawanie wyróżnień strażakowi. Służba stała, przygotowawcza i kandydacka.

Ćwiczenia

Uroczysty apel, uroczysta zbiórka, rodzaje uroczystości pożarniczych, zasady zachowania się strażaka w mundurze biorącego udział w uroczystościach państwowych i pożarniczych, zmiana służby w jednostkach PSP.

4. Podstawy prawa

Wykład

Przedmiot, źródła prawa i zasady prawa pracy i służby. Powstanie i ustanie stosunku pracy i służby (pojęcie stosunku pracy i jego rodzaje, umowa o pracę i jej rodzaje, ustanie stosunku pracy ze szczególnym uwzględnieniem umownego stosunku pracy). Obowiązki stron stosunku pracy (obowiązki pracodawcy i obowiązki pracownika oraz związki między nimi, znaczenie świadectwa pracy/ odbywania służby). Odpowiedzialność pracownika/strażaka i jej rodzaje (pojęcie i przesłanki odpowiedzialności pracownika, odpowiedzialność porządkowa, odpowiedzialność dyscyplinarna, odpowiedzialność materialna). Wynagrodzenie za pracę i służbę oraz czas pracy i służby, urlopy (warunki i metody wynagradzania za pracę, składniki wynagrodzenia, obowiązek jego zapłaty i ochrona prawna wynagrodzenia, pojęcie i zakres czasu pracy i służby oraz jego systemy i rozkład czasu pracy i służby, urlop wypoczynkowy i bezpłatny). Roszczenia ze stosunku pracy/służby i rozstrzyganie sporów z niego wynikających (pojęcie i rodzaje roszczeń, przedawnienie roszczeń, sprawy zakresu prawa pracy, podstawy prawne rozstrzygania sporów ze stosunku pracy/służby, dwuinstancyjność postępowania, zasada dążenia do polubownego załatwienia sprawy).

Ogólne pojęcia z zakresu postępowania administracyjnego. Zakres stosowania Kodeksu Postępowania

Administracyjnego (KPA). Organy administracji publicznej w rozumieniu KPA. Zasady działania organów administracji publicznej. Wyłączenie pracownika oraz organu z postępowania administracyjnego. Strona w postępowaniu administracyjnym. Pełnomocnictwo oraz zasady udzielania pełnomocnictwa. Zasady załatwiania spraw w postępowaniu administracyjnym: doręczenia i wezwania, wszczęcie postępowania administracyjnego, postępowanie dowodowe, gromadzenie i udostępnianie dowodów, rozprawa w postępowaniu administracyjnym, postanowienia i decyzje administracyjne, ugoda, odwołanie, zażalenie, skargi i wnioski, wznowienie postępowania administracyjnego. Prokuratura w postępowaniu administracyjnym. Postępowanie przed sądami administracyjnymi. Postępowanie egzekucyjne w administracji. Elementy postępowania administracyjnego podczas działań ratowniczych: uprawnienia i obowiązki Kierującego Działaniami Ratowniczymi (KDR) w zakresie wydawania, wykonania decyzji administracyjnych a także egzekucji zobowiązań wynikających z wydania decyzji, postępowanie administracyjne podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych prowadzonych przez PSP oraz podczas opiniowania wniosków na przykładzie wniosku o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej.

5. Podstawy procesu legislacji i zawierania umów cywilno-prawnych

Wykład

Tryb ustawodawczy (inicjatywa ustawodawcza, etapy uchwalania ustawy, tzw. weto Prezydenta RP, badanie zgodności ustawy z Konstytucją RP przez Trybunał Konstytucyjny, ogłaszanie ustaw i innych aktów prawnych). Proces legislacyjny rządowych projektów ustaw (podstawy prawne, program prac legislacyjnych rządu, rola Rządowego Centrum Legislacji, znaczenie zasad techniki prawodawczej, opracowanie założeń do projektu ustawy, opracowanie rządowego projektu ustawy, uzgodnienia międzyresortowe, zaopiniowanie projektu przez Radę Legislacyjną przy Prezesie RM, konferencja uzgodnieniowa, rola Stałego Komitetu RM, Komitetu do Spraw Europejskich oraz Komisji Prawniczej, przygotowanie projektu aktów wykonawczych do projektowanej ustawy, przyjęcie projektu ustawy na posiedzeniu Rady Ministrów i skierowanie jako rządowego projektu ustawy do Sejmu, działalność lobbingsowa w procesie stanowienia prawa). Pojęcie i rodzaje umów, czynniki kształtujące stosunki umowne, tryb i formy zawierania umów, charakterystyka wybranych umów z KC (sprzedaży, o dzieło, zlecenia, najmu, dzierżawy, leasingu).

Ćwiczenia

Zapoznanie z zasadami przygotowania umów cywilnoprawnych stosowanych w PSP. Opracowanie szablonów umów w zależności od przyjętego na zajęciach studium przypadku.

6. Organizacja i funkcjonowanie ratownictwa

Wykład

Powszechny system ratowniczy. Ratownictwo w Polsce i na świecie. Ochrona przeciwpożarowa, jako składowa systemu bezpieczeństwa. Ewaluowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Państwowe Ratownictwo Medyczne. Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (SAR). Stacje Ratownictwa Górniczego. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska. Państwowa Agencja Atomistyki. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. GOPR. WOPR. TOPR. Aeroklub Polski. ZHP. Polska Misja Medyczna. PCK. Zadania Policji i Straży Granicznej w ratownictwie. Systemy i podsystemy ratownicze wydzielonych wojsk Sił Zbrojnych. Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa. Rola i zadania administracji publicznej, służb, straży i inspekcji w systemie ratownictwa. Współpraca między instytucjami. Rola organizacji ochotniczych i pozarządowych w działaniach ratowniczych. Organizacja pomocy humanitarnej. Podstawa prawna klasyfikacji ratownictwa na dziedziny i zakresy. Rozdział ratownictwa na techniczne, chemiczne i ekologiczne oraz medyczne. Działania ratownicze z dziedziny ratownictwa technicznego prowadzone przez specjalistyczne grupy: poszukiwawczo-ratownicze, ratownictwa wysokościowego, ratownictwa wodno-nurkowego i ratownictwa technicznego Państwowej Straży Pożarnej i innych podmiotów kserg będących jednostkami ochrony przeciwpożarowej. Charakterystyka klasyfikacji zakresów działań ratowniczych na podstawowy i specjalistyczny. Podstawy prawne funkcjonowania grup specjalistycznych. Przeznaczenie i zadania grup specjalistycznych. Organizacja na terenie kraju grup specjalistycznych.

7. Współpraca międzynarodowa PSP w dziedzinie ratownictwa

Wykład

Cele, obszary oraz rodzaje współpracy międzynarodowej PSP. Organizacja służb ratowniczych w krajach UE: służby samorządowe vs. państwowe, trendy organizacyjne. Współpraca dwustronna: formy współpracy dwustronnej, podstawy formalno-prawne, zasady udzielania oraz przyjmowania międzynarodowej pomocy ratowniczej. Współpraca wielostronna: współpraca w ramach Unii Europejskiej (szczególnie: Unijny Mechanizm Ochrony Ludności, współpraca w ramach Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej, współpraca w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), współpraca w ramach Paktu Północnoatlantyckiego (NATO), organizacje regionalne (RPMB, V4), organizacje branżowe (CTIF, FEU, EFA, EFSCA, IRO, ESF). Międzynarodowa pomoc ratownicza – zasady,

procedury. Zaangażowanie PSP w międzynarodowe działania humanitarne.

8. Logistyka w ochronie przeciwpożarowej

Definicje, klasyfikacja logistyki, zasady funkcjonowania systemu logistycznego, system logistyczny w Państwowej Straży Pożarnej. Cele i zadania systemu logistycznego w strukturach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej. Realizacja zadań logistyki. Modele i metodyki kierowania systemem logistycznym. Organizacja krajowych baz sprzętu logistycznego. Idea, cel i zasady funkcjonowania odwołów operacyjnych na potrzeby długotrwałych działań ratowniczych. Organizacja systemu zabezpieczenia logistycznego działań przeciwpowodziowych na obszarze lokalnym. Zasady zabezpieczenia logistycznego i źródła pozyskiwania zasobów logistycznych na obszarze chronionym. Zasady dysponowania sprzętem i materiałami w czasie działań związanych z klęskami żywiołowymi. Skład i zadania grupy zabezpieczenia logistycznego podczas działań wieloprzestrzennych.

Zarządzanie transportem oraz gospodarka paliwami i materiałami pędnymi - gospodarka transportowa - stan prawny. Sposoby korzystania ze sprzętu transportowego oraz prowadzenie ewidencji pracy tego sprzętu w jednostkach organizacyjnych PSP. Sposoby rozliczania zużycia paliw. Metody utrzymywania sprawności technicznej sprzętu transportowego, sposoby uznawania sprzętu transportowego za zbędny oraz zagospodarowanie tego sprzętu. Przepisy regulujące gospodarkę mundurową, normy wyposażenia w elementy umundurowania oraz środki ochrony indywidualnej - akty prawne regulujące gospodarkę mundurową strażaków PSP, wymagania techniczno-użytkowe dla przedmiotów umundurowania i środków ochrony indywidualnej oraz zasady ich wydawania, normatywy wyposażenia w przedmioty umundurowania i środki ochrony indywidualnej, zasady naliczania równoważnika pieniężnego w zamian za nie wydane przedmioty umundurowania. Podstawowe zasady prowadzenia gospodarki żywnościowej - szczegółowe normy, zasady i warunki otrzymywania wyżywienia w czasie długotrwałych akcji ratowniczych oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej lub inne osoby biorące w nich udział, wypłacanie równoważnika pieniężnego w zamian za przysługujące wyżywienie, sposób ustalania jego wysokości oraz szczegółowe zasady wypłacania, określanie wartości pieniężnych norm wyżywienia oraz sposobu ich stosowania dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania nieruchomościami, gospodarki środkami trwałymi, gospodarki magazynowej oraz zarządzania inwentarzem - osobowość prawna Skarbu Państwa, zasady reprezentacji Skarbu Państwa, podstawowe zasady gospodarowania nieruchomościami - trwały zarząd, definicja ustawa środka trwałego, zasady amortyzacji środków trwałych, zasady prowadzenia ewidencji magazynowej, zasady zbywania zbędnych składników mienia.

Ćwiczenia

Zasady tworzenia dokumentacji niezbędnej do zachowania ciągłości procesów logistycznych w PSP. Przygotowanie i omówienie dokumentacji w zależności od przyjętego studium przypadku.

9. Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych

Wykład

Zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy o ochronie informacji niejawnych. Podstawowe zasady ochrony informacji niejawnych (IN): klasyfikowanie IN, organizacja systemu ochrony IN. Zadania służb ochrony państwa, krajowej władzy bezpieczeństwa oraz pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w kontekście ochrony IN. Bezpieczeństwo osobowe - dostęp do IN. Rodzaje i zakres postępowań sprawdzających. Bezpieczeństwo fizyczne IN. Bezpieczeństwo teleinformatyczne - zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz zasady bezpiecznego przetwarzania IN w systemach i sieciach teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe. Podstawowe regulacje NATO i UE w zakresie bezpieczeństwa informacji. Konstytucyjne prawo do prywatności, zakres podmiotowy i przedmiotowy ustawy o ochronie danych osobowych, pojęcie danych osobowych, prawo do ochrony własnych danych osobowych, obowiązki zbierającego dane osobowe, organ ochrony danych osobowych. Inne tajemnice prawem chronione (w szczególności - tajemnica przedsiębiorstwa, tajemnica pracodawcy, tajemnica oświadczeń majątkowych) a ochrona informacji niejawnych. Odpowiedzialność karna, dyscyplinarna i służbowa za naruszenie przepisów o ochronie tajemnic.

10. Zarządzanie kryzysowe

Wykład

Stan prawny zarządzania kryzysowego. Planowanie i organizacja zarządzania kryzysowego w państwie, system zarządzania kryzysowego RP, w tym zadania i obowiązki administracji publicznej i służb. Struktura i zadania centrów zarządzania kryzysowego na poziomie: krajowym, wojewódzkim, powiatowym/miejskim oraz gminnym. Fazy zarządzania kryzysowego. Zarządzanie kryzysowe w katastrofach i klęskach żywiołowych. Zadania PSP w ramach zarządzania kryzysowego z uwzględnieniem działań wiodących i wspierających w odniesieniu do poszczególnych faz zarządzania kryzysowego. Infrastruktura krytyczna, w tym zadania PSP na rzecz jej zabezpieczenia.

11. Podstawy finansowo - księgowo jednostki organizacyjnej PSP

Wykład

Podstawowe pojęcia z zakresu rachunkowości. Zasady rachunkowości w tym szczególne regulacje rachunkowości dla jednostek budżetowych. Polityka rachunkowości. Poszczególne elementy księgi rachunkowe, zasady zapisów w księgach. Dowody księgowe i kolejne etapy ich kontroli: merytorycznej, formalno – rachunkowej i wstępnej. Zasady, metody, terminy inwentaryzacji. Instrukcja inwentaryzacyjna. Wycena aktywów i pasywów. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów. Sprawozdania finansowe oraz sprawozdawczość budżetowa. Niektóre aspekty naruszenia dyscypliny finansów publicznych, kontrola zarządcza jako nowy rodzaj kontroli w jednostkach sektora finansów publicznych. Pojęcie finansów publicznych i zasady ich funkcjonowania. Zasady gospodarowania środkami publicznymi. Jednostki budżetowe jako podstawowa forma organizacyjno-prawna sektora finansów publicznych. Planowanie, uchwalanie i wykonywanie ustawy budżetowej. Zasady finansowania jednostek Państwowej Straży Pożarnej. Specyfika komend powiatowych jako jednostek budżetowych samorządu terytorialnego. Fundusz Wsparcia, jako dodatkowe źródło finansowania Państwowej Straży Pożarnej. Zasady finansowania innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (w tym głównie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych).

12. Zamówienia publiczne

Wykład

Definicja i zasady udzielania zamówień. Postępowanie o udzielenie zamówienia: zasady tworzenia wymagań technicznych, opis przedmiotu zamówienia, wartość zamówienia, specyfikacja istotnych warunków zamówienia. Tryby udzielania zamówień: przetargi nieograniczony i ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem i bez ogłoszenia, dialog konkurencyjny, zamówienie z wolnej ręki, zapytanie o cenę, licytacja elektroniczna. Zasady wyboru najkorzystniejszej oferty. Umowy przy zamówieniach publicznych. Środki ochrony prawnej (zasady składania odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej).

Ćwiczenia

Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej na wykładzie, w tym w szczególności przygotowanie dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia przetargu w zależności od rozpatrywanego studium przypadku charakterystycznego dla PSP.

13. Pozyskiwanie/Zarządzanie środkami unijnymi w jednostkach PSP

Wykład

Wprowadzenie do polityki spójności UE (cele polityki spójności oraz jej instrumenty), strategiczne dokumenty planistyczne w Polsce (poziom krajowy, wojewódzki, powiatowy), źródła finansowania projektów europejskich (omówienie wybranych programów operacyjnych - krajowych i regionalnych), metodyka przygotowania i realizacji projektów (przygotowanie wniosku o dofinansowanie, realizacja umowy o dofinansowanie).

14. Komunikacja interpersonalna i organizacja pracy w zespole

Wykład

Cechy i funkcje komunikowania, struktura procesu komunikowania, modele komunikowania, zasady komunikowania interpersonalnego, bariery w komunikacji interpersonalnej, komunikacja werbalna i niewerbalna, ich istota i znaczenie. Asertywność i asertywne zachowania. Obrona swoich praw w sytuacjach społecznych i osobistych. Czas jako podstawowa kategoria zarządzania samym sobą, pojęcie i wartość czasu, specyfika zarządzania czasem, efektywne wykorzystanie czasu jako źródło sukcesu, koncepcja zarządzania czasem, próba klasyfikacji metod zarządzania czasem, wybrane metody i techniki zarządzania czasem. Rozwój zespołu, etapy tworzenia i organizacji zespołu, kierowanie zespołem na kolejnych etapach rozwoju, stadia organizacji pracy zespołowej, przywódca i menedżer, tradycyjne koncepcje przywództwa, teorie cech przywódczych, teorie zachowań.

Charakterystyka źródeł stresu, reakcje człowieka na stres, model reakcji na stres, odporność na stres jako: naturalna zdolność radzenia sobie ze stresem (Resistance to Stress), nabyta umiejętność radzenia sobie ze stresem (Coping Stress), indywidualna umiejętność radzenia sobie ze stresem, wsparcie społeczne jako sposób radzenia sobie ze stresem.

15. Etyka zawodowa funkcjonariuszy PSP

Wykład

Geneza i definicje etyki jako filozofii praktycznej. Podstawowe kategorie etyczne. Etyka normatywna. Etyka i moralność. Prawda jako wartość uniwersalna. Sprawiedliwość i moralność. Subiektywny charakter prawdy o samym sobie i innych ludziach. Trud życia w prawdzie. Granice prawdomówności. Moralność społeczna: równość, kara, odpowiedzialność zbiorowa. Etyki zawodowe jako normy postępowania przedstawicieli danego zawodu. Etyczna zasada sprawiedliwości. Etyczna zasada słuszności. Etyczna zasada praworządności. Moralność zawodowa. Dylematy etyczne wybranych zawodów. Dylematy etyczne zawodu strażaka. Pojęcie wartości w etyce i ekonomii. Etyczny wymiar pracy. Etyczny wymiar

zysku. Normy etyczne a protekcjonizm, szara strefa, handel bronią, zbrojenia, itp.

16. Współpraca z mediami oraz kształtowanie wizerunku PSP

Wykład

Społeczne funkcje środków masowego przekazu, współpraca z przedstawicielami mediów w aspekcie przepisów prawnych, rodzaje i techniki współpracy z dziennikarzami, public relations w służbach publicznych, zasady odpowiedniego publikowania treści w tzw. mediach społecznościowych.

Ćwiczenia

Zasady przygotowania skutecznej komunikacji, funkcje wizerunku oraz techniki i instrumenty kształtowania wizerunku, tworzenie i przekazywanie informacji z wykorzystaniem metod sytuacyjnych i metod przypadków (komunikat, oświadczenie, konferencja prasowa) w warunkach symulowanego miejsca i działań dziennikarzy.

17. Prewencja społeczna w działaniach Państwowej Straży Pożarnej

Wykład

Podstawa prawna w zakresie której działa prewencja społeczna, charakteryzacja definicji „prewencja społeczna”, identyfikowanie oraz wskazywanie zagrożonych obszarów poprzez analizowanie bieżących statystyk (pożary, miejscowe zagrożenia), określenie sposobów zapobiegania występującym zagrożeniom, wskazanie narzędzi pracy z różnymi grupami, wskazanie narzędzi pracy z różnymi grupami, wskazanie wprowadzonych akcji edukacyjnych w stały kalendarz działań Państwowej Straży Pożarnej.

Ćwiczenia

Praktyczne zasady przeprowadzania prelekcji z odbiorcami, w tym praktyczne wykorzystanie narzędzi do pracy z różnymi grupami.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się

Typ zajęć	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się
wykład	egzamin, kolokwium, test
ćwiczenia	kolokwium, test, udział w dyskusji, aktywność